

„Danferen“,
 et halvugentlig Rjhed- og Dpfly-
 ningsblad for det dansk Folk
 i Amerika,
 udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE.
 611 N. 3rd St.,
 St. Paul, Minn.
 „Danferen“ udgives hver Tirsdag og Fredag.
 Pris pr. Kvartal \$1.50. Halvandet \$2.00
 Bladet betales i Kontant.
 Bestilling, Petaling, Adressforandringer og
 andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
 611 N. 3rd St.,
 St. Paul, Minn.
 Reaktør: A. M. Andersen.
 Alle Brev og „Danferen“’s Indhold:
 Afkastninger, Korrespondancer og Artikler
 af enhver Art, behøves adresseret:
 A. M. Andersen, Blair, Minn.
 Entered at Blair Postoffice as second-
 class matter.
 Advertising Rates made known upon
 application.

Kristus, den eneste Grundvold.

Af John Larsen.

„Thi ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som lagt er, hvilken er Jesus Kristus.“ — 1 Kor. 3, 11.

Gud siger os her i sit eget Ord, at han fra Evighed af har bestemt, at Jesus Kristus skal være vor Frelses, vor Saliggørelses, vor evige Lykkes Grundvold; den Grundvold, hvorpaa det Tempel skal bygges, i hvilket vi skal være levende Stene.

Men det er ikke nok med at Gud i sit Ord har tilkendegivet dette for den ganske faldne Slægt, saa at ikke nogen skal være i Tvivl angaaende denne højt vigtige Sag. Alle Verdenshistorier — baade den profane og den hellige — bekræfter den uomstødelige Sandhed af det inspirerede Ord og beviser, at enhver anden Grundvold er falssk og usikker. Den menneskelige Dyndfølelse har bygget paa mange Grundvolde for at blive fri for Kristus; og det har behaget Gud, gennem disse Vantrøens Forsøg, at vise Slægten dens Rejs Bildfarelse, at vore Slægtens dens Bejs Bildfarelse, om muligt at bringe Menneskene til Erkendelse af deres egen Udgytighed og store Nød, saa at de kan søres til den sande Grundvold, Jesus Kristus og blive frelst.

Imedens der her jo let ikke kan være Tale om nogen indgaaende historisk Underjagelse af den faldne Slægts Forsøg paa at hjælpe sig uden Kristus: saa kan det dog ikke være uden Interesse at betragte enkelte af de Tankerretninger, hvori den menneskelige Egoisme har søgt Hvile, og nogle af de Midler, hvorved Mennesket har forsøgt paa at udrette det, der alene bliver muligt i Jesus Kristus.

Den væsentligste Grund til at Kristus vrages og forkastes, ligger i Slægtens Svjæm, og dens falske Burdering af sig selv. Det er paa denne falske Grundvold den ja almindelige Opfattelse hviler: at det ende er en nødvendig Væsentmelise i Verdensbegrebet; at Syndfalder udtrykker Menneskeslægtenes nødvendige Overgang fra Naturstaden til Kulturstaden; at det onde er noget væsenligt, tilfældigt og relativt, og at Mennesket besidder sit eget Fuldkommedhedsprincip, der nok med Tiden skal søre det frem over Banfelighederne til Fuldkommedheds Maal. Denne Antikæle bestemmer det onde som en Slags Andirantning, en Nærens Mangel; men ikke som nogen i Stabningens Villie opkommen Forskjælelse af et belligt Gudsforhold.

Denne Egenretfærdighedens og Svjæmets Mand har ikke Rum for nogen Forsoningstankke, og vil derfor ikke have noget med Kristus at gøre. Der har ikke manglet paa flere Mander gennem Tiderne, som i een eller flere Retninger har virket i den danske Tanke's Tjeneste. Selv nogle af den store Dpflyningsstids mest dannede Mand har ikke taget i Betragtning, at indvie sig til paa en eller anden Maade at være Vædens Værende — faaledes Leibnitz, Schleiernacher, Schelling, Hegel og andre. Giv Slægten Tid nok, og den vil blive træt af at gøre Href — vil vokse sig ud af det onde, ud af Nødfigelsen og blive fuldkommen. Det var, hvorledes man ræsonnerede. Udømmelsen af denne Tanke's filosofiske Muligheder har været sårare skæbnsvanger for Slægten, og kostet Tusinder deres evige Fred og Lykke. Og Tanken vil trave endnu flere Øre; da den langt fra er udtømt, men finder mange Tilhengere, endog saa i vore Dage.

At denne Opfattelse blev taget alvorligt og fik en saa almindelig Udbredelse og Tilslutning, — ikke alene i Hedenskab, hvor dette jo maatte være naturligt, men ogsaa i Kristenheden, — tjener kun til at beviser i hvilken Grad Menneskene kan lade sig forblinde af Satans Magt. Det indlyses tydeligt nok af Historien, at Menneskeslægten, lige fra Tidernes Morgen, foragtes har søgt ved Selvhjælp at nærme sig Fuldkommenheden. Selv de tilbøjelige Slægter, om hvilke Historien medler, der levede i en meget høj Alder, afgiver kun de fjærgligste Eksempler paa, hvad Slægten, over-

lodt til sig selv, gennem et langt Liv kan udrette. Historiens Dom, mere end 1600 Aar efter Syndefaldet, forjakter os om, at i Stedet for at blive bedre, blev Slægten iadigt værre og mere jordarvet, desto ældre den blev. Mabenbaringens egne Ord i 1 Moisesbog 6, 11—12 er utvetydige: „Men Jorden var jordarvet for Guds Ansigt, og Jorden var fuld af Vold. Da saa Gud Jorden og jee, den var jordarvet; thi alt Kød havde jordarvet sin Vej paa Jorden“. Enden paa Selvbedraget blev, at Syndfloden som, omfjærede den falske Grundvold og tilintetgjorde den, som haadede bogget paa den. Eksemplet var høst, og saa i vore Dage, som en Advarsel til dem, der maatte fjæstes til at tro, at de uden Kristus kan opnaa Fuldkommedhed og evig Lykkelighed.

Alle Tanken er faaledes baade ubibelsk og uhistorisk. Den strider imod Skriftens Analogi, der stadigt, gennem alle Historiens Perioder, viser en fædte mere og mere udbjædet Afst mellem det gode og det onde — mellem de gode og de onde Mennesker. Begge disse Grupper modner sig hver især henimod Virkelighedsens af deres respektive Idealer, og Historiens allerede afsluttede Perioder viser derfor i alle Tilfælde en endelig Fæle — Resultatet af Synderenskendelse og Naade i Kristus; og en endelig Fortæle — Resultatet af Egoismens Svjæm og Selvfærdighed. Dette er Mabenbaringens Opfattelse i Signelsen om den rige Mand og Lazarus — Lukas 17, 19—31; og i Historien staar Syndfloden som et væsentligt Eksempel imod den Opfattelse, der mener, at Slægten ved egen Hjælp med Tiden skal kunne vokse sig fra det onde og naa Fuldkommedheds, Dydens og Lykkeligheds Egnemejer.

En anden Tanke, i hvilken mange har søgt Hvile, er denne, at en Religion kan være lige saa god som en anden, og at der ikke er nogen væsentlig Forskel mellem den kristne Religion og Hedenskab. Jæden for denne Tanke er der igen to Retninger, af hvilke den ene betragter Pantheismen i dens forskellige Afgjæinger som en højere, nobler og mere fremfædende Udvikling end Kristendommen; medens den anden betragter Hedenskabets og de øvrige Trin gennem Pantheismen og Orientens andre Egenhedligheder som nødvendige og sande Gennemgangspunkter i den menneskelige Sandheds Udvikling. Denne hele Tankefæde er falssk og hviler paa Forskjælelsen af Slægten's Fald og Guds Naades Mabenbaring. Mennesket, paaftaar man, maa i aandelig Hænde have Lov til frit at udvikle sig ad naturlig Vej; og det kan være lige meget, enten man troer paa Gud aandenbaret i Kristus, eller man troer, at Gud og Naturen er eet og det samme. Det var denne Taagethed i Anskuelsen af Gud og Universet, denne Rægtelse af Maabenbaringens Realitet og Nødvendighed, der afjødte Sol- og Elementtilbedelsen, og i det hele taget Afgudsdyrkelsen. Men ogsaa her tilfod Guds Langmodighed, at Slægten prøvede sine Kræfter imod Sandhed og Mabenbaring, saa at de skrællede Følger af en selvstændig og gudløs Udvikling kunde blive optegnet i Historiens Bøger, som en Advarsel til kommende Tider og Slægter.

Mennesket har tilbedt Sol, Maaen og Stjerner; det har tilbedt Jlden, Luffen og Vandet; det har dyrket Afguder af Metal, Sten og Træ; det har tilbedt Dyr, Bugle og Kryb. Mennesket har fordjæbet og fortabt sig i Orientens sensuelle og barbariske Religiositet, indtil det i sin dybe Forsvæthed endog saa tilbad Phallos, ofrede sine Børn paa Molochs Alter og lod sig knuse under Jæggernautvognens Hjul. Det blev Kronen og Mjonsten af en Opfattelse, som selv mange af vor Tids vjære søger at stille paa Højde med den aandenbærende Religion — med Kristendommen. En Religion uden Maabenbaring, er en Udvikling uden Liv. Enden paa det alt sammen er evig Elendighed og Fortælelse.

Saa er der dem, der paaftaar, at Mennesket i videnskabelig Dannelse, Filosofi og Kunst kan finde Dydens og Lykkes Fuldkommedhed. Denne Tanke har fundet en stor og for-

ferdelig Anertendelse gennem Tiderne. Lad Mennesket aanden blive uddannet og oplyst; lad Tanken jøve højt, udbjæ sig, og sætte sig i Besiddelse af Orientens og Occidentens højt anprjete Visdom, og frit tilegne sig den evle Frihed ved Dyrtelse af Kunsti og Litteratur. Underjæg og kend Naturens dybe Myfterier, og bind Naturens Kræfter i Menneskets Tjeneste. Saa skal Mennesket nok selv blive bedre, ædler og renere af Hjertet og faaledes vinde Dydens og Lykkes Alendier. Det er en Sættning, der er lige saa gammel som Verdenskulturen, og Ideen lader sig ikke faa af Marfen, selv om dens Udjøreelse i Livet igen og igen har sørt Slægten ind i Jordarvelse og Mafke. Verdenskulturen uden Kristus skal fuldkommedere Mennesket! Saa, desværelse! Fuldkommedere det i egen Indbildning, i Svjæm og Forjængelighed. Og saa maa vi bøje os for Historiens Dom. Mælerede den falske Udbjæ giver os Resultater af denne Tanke's Gennemførelse. De fjæste læerde var ofte de mest jordarvede. Da Verdens Sandheds Lampe gav sit klare Skin i Grækenland og Rom, da var Udbjæns og Jordarvelsen allerjært; og det er en historisk Kendsgerning, at de græske Stater, da Demosthenes levede, var bleven faa jordarvede, at de var ude af Stand til at regere sig selv. De irænge Dyrer, der tidligere prydede den romerjæ Karakter, var forjæddene, allerede længe før Videnskab og Verdom havde naaet deres højeste Udvikling i Rom. I det moderne Frankrig blev det den samme Erfaring, at Historien noterede. Derfor kaldes Frankrig ogjaa Landet af Videnskab og Synd. Og hvorfjær har Tjffland i den forbigaenge Tid produceret saa mange Gudsforjægere, uden netop af den Grund, at en blot intellektuel Uddannelse — hvilken dette Rige i hōj Grad bejæd — hværen forbedrer Hjertet eller renser Moralens. En intellektuel Uddannelse, uden Gudsstro og Gudsfrjæt, gør Sjæt blindt for Mabenbaringens frelserede Hemmeligheder, skjæper det pafante i det onde og dygtiggæste Indjæst til grøvere Synder. Dette bejæder isært Djævelens Værelse — er Mæterintellekt, men den afstjælige Karakter. (Kortfættets.)

Bed den store Jød.

(Af Beta.)

III.

Det var ikke uovervejret, at jeg jagde, at Hr. Nissen førte da nærende Samtaler med de bjægende. Thi dannende maa al Tale være, der stadig lægger Vind paa at vjære nye Udjyn, at tyse og taune urolige, Sind og fjærligt vjære Vej for fjænlende Tanker.

Hr. Nissen havde en Sinds Ovebevjæning (en Livsanskuelse) om denne vor gamle Jord og om vor Tilværelses Mening. Men der der mon ikke dagligt Hundrede, som ingen havde og ingen brjød sig om?

Fjær denne kvindelige Karakter kunde de bejægende aadne deres fjænlte Sjølegemmer i fuld Forskjælighed. Hendes Væjen indgjød baade Tilkid og Nefjæft. Hun var for dem alle en Slags Generalante.

Nu, saa var det da en Dag i September, at Kralshovedet vjære sig i Lyvhtens Jængang. Det hje Søbed var i Dag liggjom under en dunkel Sk. Han havde bæret nebe ved Jfoden, hvor man var i Færd med at fælde Træer til den aarlige Maae, paa hvilken Svæget skulde flobes med til Markedet i den store Eftat ved Gollen. Den Maade foretrak man nemlig som mere praktist og fordelagigt end at frage med Jfodyram. Fragten kostede ingen Ting, og Jfanden folgte man efter endt Fart til Sæmøllerne. — Na, og Ejer stammede fra nogle Kanter, det hje Søbed havde umdfanget. Jeg har læst et Sted, at liggjom Kvinden fjæber Vjær med Smerte, udfanger Mandens Jæder med Smerte. Dette Udjægns Rigtighed bekræfledes nu her. Der var fjærligt ingen, der i dette skælmfke, smilende Ansigt med dets fjælle, spjællende Øjne havde ventet at finde et Raagelst, været af Mjørstænger. Man siger nok, at det er fjælle Vand, der har den dabe Grund. Men ogsaa over den dybe Grund

kan der gaa videne Bover og fjænlende Skæmbrud.

„Hjær, Jomfru Nissen, har du aldrig, naae du vandrede om mellem en kirfegaards Grave, hvis Jædyggere du engang fænde, ved at læse de forstjællige Jædyftrjæter temner til at tænke: der er en Skæbne over os alle?“

„Hvorfor spjære du om det, Jæns? Hvorfjær skulde jeg faa den Tanke?“

„Ja, hvorfjær spjære jeg om det! Jo, det — det er nu jaadan, at jeg jaadan i Dag kom til at komme i Tanker om, at det netop i Dag er fjæls Ar, siden han døde. Jeg maa nok tilftaa, at vi aldrig ret godt kunde forliggere. Han var altid faa alvorlig. Han kunde aldrig forftaa, at jeg kunde se ad omtrent atting. Og han sagde et Par Gænge til mig, at Sorgen skulde nok knæffe mig engang. Jeg kan ikke forftaa, hvorfjær den skulde det. Men det var nu jaadan h a n s Mening, maaffe.“

„Hvæde han da maaffe haft nogen Modgang, din Broder?“

„Njær, ikke — jo, det er sandt, der var jo nok en Rige, der gjorde det forfi med ham. Men hvorfjær skulde han tage sig det faa næ? Saa var der et Par Ar, da han drak faa gruelig, og faa var det, han blev faa fjær tungfjædig.“

„Gif han da meget i Kirke, jaadan?“

„I Kirke? Njær! Det var ikke paa den Maade, han blev fjær. Men han blev faa underlig, og faa løde han. Og det var det, jeg tænkte paa, det skulde maaffe være hans Skæbne.“

„Og mener du faa med det, at han fjæt ikke kunde være bleven anderledes, selv om han ogsaa vilde?“

„Ja, det var netop jaadan, der kom til at staa for mig. Der er vjær en Skæbne bestemt for hver af os. Ellers forftaar jeg det ikke.“

„Ja, da tror jeg nu, at der er du fjæl paa det. Jeg tror da, vi kan selv om, hvordan det skal gaa — eller dog for en fjær Del. Enhver er jo sin egen Lykkes Smed, som der jød i Læsebogen. Vi kan selv gøre det, som gør os ulykkelige, og vi kan ogsaa lade det være.“

„Læde det være! Det fjød godt nok for mig ogsaa, det der. Kan vi altid lade det være? Nok er der dem, der kan; men kan vi allejammen? Fjær jeg har da fjænt flere, som var fjælleme til at driffe, og faa har jeg fjærgt, hvorfjær de dog ikke kunde lade det være, og faa har de fjæret — ja, der var i al Fald een, der fjærede, og det endda med Laarer i Sjæne: Al, Gud give, at jeg kunde lade det være! — Saa var det, jeg mente, at jeg ikke kunde indje, hvorfjæledes det kunde hænge sammen, at han vilde gerne, men kunde ikke. Og ja jagde han da til mig: Hvorfjær tror du maaffe, det skulde være muligt for mig at lade det være, da du dog ved, min Fæder døde som en elendig Druffenbold? Han havde ogsaa læst i en Avis, jagde han, at een af de store Profesjører i København havde holdt et Foredrag, hvori han havde lfaet fast, at alle, som fra deres Fjærelære havde arvet en Forbandelseshang, enten det nu var til Drif, Dværet, Utugt, eller hvad det nu kunde være, dem burde Samfundet ikke foragte eller straffe for denne deres Sinds Sjædom, men derimod nykkes over dem, forbarmes over dem og tage dem ved Gænden, faa man emdbænde Lugthulene til Anstalter, hvor Kjærligheden var den raadende Magt. Har du nogen Sunde fjærlt noget om jaadan noget. Jomfru Nissen?“

„Ja, jeg har læst om noget fjærende for en Del Ar siden. Og for Næften kan jeg godt fjære, at du med dette Spjærgsmåal om en faa-

dan Stæbne har fjært ved een af vor Tilværelses dumfjælle Gæader.“

„Hvorfjær det?“

„Hvorfjær det? Fjærlt det er Ting, som er faa fjære og faa tunge, at vjær ikke ret mange har fjærlt til at fjære dem. Paa den ene Side kan det jo fjære, at ingen kan drages til Ansvar for en jaadan Forbandelse, som han ikke fjærlt har været om. Og paa den anden Side faar det jo dog uroffelig, at hvem der fjære: Gud give, jeg kunde lade være! Han vil Gud netop give at kunne, hvis han bejæder ham oprigtigen derom. Men tror du nu ikke, at den en Sjærl, som da ogsaa er den enden, den fjærler de fjærlige ad, den betæfker de sig for!“

„Tror du da fjæt ikke, der er en Skæbne til?“

„Ja, hvorfjær skulde den komme fjær? Skulde det være en Egenjæt, som ligger i Lufften? Njær, jeg tror ikke, der er en Skæbne, men en Gud over os alle — og en Gud, der ikke er uretfærdig, men er Kjærlighed. Det er, hvad jeg tror om den Sag, Jæns.“

„Ja, jeg ved det ikke, Jomfru Nissen. Saadan som du der fjære, fjænes jeg jo nok, der er Mening i. Men hvorfjær faa man jaa ordentlig Nede paa jaadan Ting?“

„Aa, fuld Nede faa vjær ingen paa dem. Men naar vi holder os fjæt det, vi læjer i vor Lærebog, faa kan det give os faa megen Nede derpaa, som vi vjær behøver. Saadan faar det da for mig.“

„Ja-ja! nu maa jeg af Sted med til Jfoden.“

Lo Dage fjæner var den fjære Mofflaade fjærdig, og Mændene begjænde at drive Salgskvæget ud derpaa. Da begjænde ganske ventet Jfoden at fjære. Der havde været voldsomme Skæmbrud Nord paa. Og Vandet fjære og fjære. Over Jfjærelæderne, op til Ljæren. Det faa fjærende ud. Alle Jærbjængerne fjæmledes til Madsfagning. Og Jfoden fjære og fjære.

„Vi maa ud paa Jfaden alle Mand“, var der een, der fjærede, „og det endda med det fjære.“

Og id paa Jfaden trak de alle Mand, fjæt hver medfjød saadanne Gensjænde, som var ham (og hende) om at fjære.

Den fjærende Dag var kun Trækjæppen fjænlige over Vandet, ellers fjæt en fjær Sø. Da overftaar man Tobel, hvorfjær Jfaden var fjærtejt. Det var det fjælle af dette Mfjæng. Hvorfjær der fjær ud nu, ved jeg ikke.

Saa drog de alle ned ad den fjære Jfod.

Postkort fra Missionær Winther.

Fra Missionær Winther har vi nylig modtaget følgende paa et Postkort:

„Har ikke haft Lejlighed endnu til at jende mere til „Dif.“, saa her lige nogle enkelte Ting: Mellem Singapore og Hongkong havde vi en meget haard og ufædvanlig langvarrig Typhon og en sand Orkan mellem Hongkong og Shanghai; dog naeade vi Raagafji sent om Aftenen den 13. og Landede næste Morgen; Missionær Lippard møbte os der og tog os med hjem til Saga; næste Dag var jeg en Tur i Kurume, Familien kom Dagen efter; vi er alle raske og komme nogenlunde til Ro i vort gamle Hjem og gamle Arbejde. Al staar godt til; Forholdene her er bedre end nogen Sunde fjærligere for et ærfjæffigt Arbejde, men hvad jeg ene kan faa gjørt af alt det meget, der venter mig og som skal fjære, ved jeg virkelig ikke. Med Hjærligst Giffen til alle Venner fjærlt din for.

W i n t h e r.

Delegeraternes Signings-system.

Vort Samfund's Præster har nu i mange Ar haft det saadant, at deres Rejseudgifter til vort fjælle Larsmåde bliver fjæne, faa hver betæfker fjære meget, enten han har rejst langt eller kort.

Dette Signings-system, tror jeg nok, vil alle er rigtig godt fjærligbede med, da det giver alle — selv dem der boer ude i de fjærligste Kjøge og maaffe har fjæne Indtægter —

Vidnesbyrdene i Standard Oil Forjærene i New York i de fjærlige Dage vjære, at Standard Kompagniet i 8 Ar har haft en Nettoforjæntelise af \$570,000,000. Den bejænde \$29,240,000 Mulfst vilde Kompagniet da næppe fjære.

Geologerne paaftaar, at Kulfjæraadet i Jordens Jænder er fjært nok til at mæde Verden fjærehvofjær 4000 Ar. Mangen Familie, vilde fjære sig lykkelig, om den havde nok af det fjære Fjæraad i sin Skælder til at mæde dens fjærehvofjær 4000 Minutter.

Det paaftaas, at Hr. Frank N. Hitchcock, Den republikaniske Nationalkomite's Formand, er udjæt til at blive General-Postmæster i Præsident Taft's Kabinet. Den republikaniske Præsje anjær dette Balg for fjærelses højdigt, da Hr. Hitchcock i fortjærlig Grad er i Besiddelse af det fjærligste Staten, som Hovedet for dette Departement behøver for faa vidt muligt at fjære det selvunderfjættende.

Richard Croker fjære, at han aldrig vil komme tilbage til United States at ho. Det er os en Forjæjlse, at vi dog en Gang har faaet Lejlighed til at være tafænmællige mod Croker for noget, bemærker „Omaha Bee“.

En Korrespondent til „Omaha Bee“ spjære, hvad vilde fjære i det Tilfælde, at Taft skulde fjære, fjærened Ralgmændene anden Uge af Janu-ar famles for at fæste deres Stæmmer for ham. Vilde de faa vjære Sherman? eller vilde de vjære Bryan? eller Debs? eller en anden valgbar Borger? Der behøves ny Lovgivning for et saadant ikke ummigt Tilfælde.

Kongo-Spjærgsmålet er ikke endnu fjæt. Kong Leopold og det belgijfke Parlament har underfjæret en Ovebevjæning, isjære hvilken Kong Leopold giver Afjald paaRegeringen. Men Transaktioner fordrer endnu Magternes Underfjærling, blandt hvilke Englands og United States vil have Betydning. Den belgijfke Regering fjærligter de fjærligste, det Land, de besidder, men Næften af Randooraadet betragter Regeringen som fjæt til Kolonijfæring eller Salg. Nu fjæmler det an paa, hvad andre landarjærligste Magter fjære berfil. Formodentlig kan den belgijfke Regering dog fjærligte sig ved, at den ene af de andre kan fjære unde den anden det.

Tro dog endelig ikke, at Bredde og Kjærligbed er fjærligbede Modfættninger. I alt Fald fjære den fjærligste Kjærligbed ofte Kjæring af Bredde. Den vil meget ofte kun bæmfættig sig Gensjænden, vil underfjære den, vil fjære i Hædelsen af sit eget Nov. G e i n r . L a u b e .